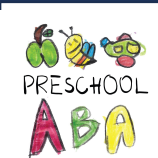

Стратегии за елиминирање на предизвикувачко однесување

*За наставници од основно училиште и предучилишна
настава*

For Primary and Preschool Teachers

До крајот на овој модул, учесниците ќе бидат способни да:

1. Да ги разберат и опишат стратегиите за однесување за елиминирање на проблематичното однесување
2. Да ги опишат и користат проактивните стратегии
3. Да ги опишат и користат реактивните стратегии
4. Да го идентификуваат и да можат да го имплементираат однесувањето за замена на предизвикувачкото однесување
5. Да го анализираат напредокот и да направат потребни промени

Стратегии на однесување

- Стратегии за однесување што се користат за елиминирање на предизвикувачко однесување;
- План за интервенција на однесување (VIP)

Проактивни стратегии

- Се применуваат пред појавата на предизвикувачкото однесување;
- Се користат за зголемување на веројатноста за појава на саканото однесување

! Запомнете - однесувањето не се менува преку ноќ.

Проактивни стратегии-финкиција ВНИМАНИЕ

Кои стратегии би ги користеле за однесувањето што го одржува функцијата Внимание? – размислете за тоа 5 мин

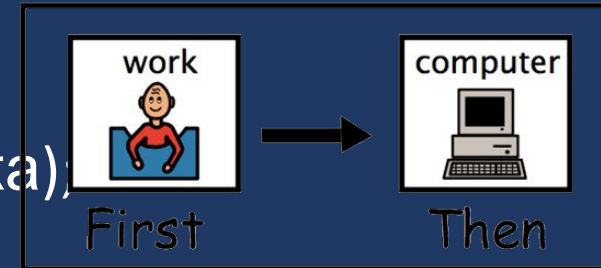
- седнете го детето блиску до наставникот;
- научете го на соодветен начин да побара внимание;
- научете го на интеракцијата со врсниците, така што детето ќе добие внимание од неговите врсници;
- Посветете му на детето екстра внимание во отсуство на предизвикувачко однесување

предизвикувачко однесување (неконтингентно засилување); изменете ја тежината или должината на задачата; користете визуелни распореди и тајмери; научете соодветно да побарате пауза или повеќе време за некоја задача.

БЕГСТВО

Кои стратегии би ги користеле за однесувањето што го одржува функцијата бегство? – размислете за тоа 5 мин

- дајте избор на задачи (избор);
- користете визуелна поддршка (прво - потоа картичка);
- започнете со лесни задачи (подвижен моментум);
- да му се обезбеди на ученикот чести паузи во отсуство на предизвикувачко однесување (неконтингентно засилување);
- изменете ја тежината или должината на задачата;
- користете визуелни распореди и тајмери;
- научете го детето соодветно да побара пауза или повеќе време за некоја задача.

Проактивни стратегии-функција-ОПИПЛИВОСТ

Кои стратегии би ги користеле за однесувањето што го одржува опипливата функција? – размислете за тоа 5 мин

- однапред информирајте го ученикот кога се оддалечувате од неговата омилена активност/предмет (стратегија за постепенa припрема);
- користете визуелна поддршка за да му дадете до знаење на ученикот кога ќе има пристап до омилената активност/предмет;
- обезбедуваат почест пристап до омилените предмети во отсуство на предизвикувачко однесување (стратегија за неконтингентно засилување);
- користете визуелен распоред или тајмер;
- научете го како соодветно да го побара омилениот предмет, активност, личност итн.

Проативна стратегија- функција- Сензорна

Кои стратегии би ги користеле за однесувањето што го одржува сензорната функција? – размислете за тоа 5 мин

- научете го на алтернативно однесување што му дава на ученикот исто чувство како предизвикувачкото однесување (на пр., гризење стапче наместо да џвака маица);
- Обезбедете лесен пристап до алтернативните решенија.

Однесување за замена

- Учење на алтернативно или посакувано однесување

Алтернативно однесување

- Ја има истата функција како предизвикувачко однесување
- Прашај за работи
- Побарај внимание
- Побарај пауза

Посакувано однесување

- Ја нема истата функција како предизвикувачкото однесување
- ✓ почекај
- ✓ сподели
- ✓ заврши ја активноста

Однесување за замена

- *Какво алтернативно и/или посакувано однесување би го научиле детето во следните примери?*

Предизвикувачко однесување	Алтернативно однесување	Посакувано однесување
Детето доживува танtrum бидејќи не сака да си игра со лего коцки	Кажува „Не сакам да си играм“	Да направи кула од лего коцки
Детето плаче бидејќи сака да оди надвор, но надвор врне	Кажува „Сакам да одам надвор“	Да игра внатре со други играчки
Детето удира другарче и учителката го носи на страна да поразговара со него	Ја замогува учителката да остане со него и да играат некоја игра заедно	Да игра самостојно и да ја почека учителката да му посвети внимание подоцна
Детето плаче кога се бара од него да пишува букви со прстот	Побарува да ја заврши подоцна задачата	Да напише барем 3 букви

Реактивни стратегии

Стратегии кои се користат по појавата на предизвикувачко однесување.

Реактивни стратегии

Употреба на изумирање

- Однесувањето претходно засилено повеќе не е засилено*

Размислете, како би го искористиле изумирањето ако детето плаче затоа што сака играчка.

Размислете, како би го искористиле изумирањето на детето кое не сака да ги облече чевлите.

Изумирањето пукна- однесувањето е надвор од контрола

Реативни стратегии

Користење Казна

- Казната(исто како и изумирањрто) нетреба да се користи сама по себе.
- Негативни ефекти од казната како метод.

Наброј неколку можни несакани дејства од користење на казна

Казната наспроти истребувањето

Казна	Истребување
 однесување - веднаш	 behaviour - постепено
- Отстранете го позитивното засилување кое личноста веќе го има.	- задржувајте го засилувањето што го одржува однесувањето
Несакани ефекти: • Може да предизвика агресија кај детето • Може да создаде однесување на избегнување • Употребата на казна може негативно да го зајакне лицето што ја користи казната • Со користење на казнување, ние моделираме однесувања што децата можат да ги користат во иднина • Етички проблеми со користењето казнување	Несакани ефекти: - Изумирањето пукна- е надвор од колтрола

Miltenberger, 2004

*Кога Марк ќе ја прекине мама на телефон, а однесувањето е засилено со вниманието од родител, како би изгледало изумирањето?
Како би изгледала казната?*

Реактивни стратегии

- Да се зголеми желбата за однесување
- Неконтингентно засилување;
- Токенска економија;
- Позитивно засилување.

АКТИВНОСТ (Анекс 5)

Употреба на позитивно засилување

- Научете ги воспитувачите од предучилишна возраст како да користат позитивно засилување за да поттикнат споделување и чекање на својот ред.

АКТИВНОСТ (анекс 5)

Оценете ја стратегијата за интервенција во однесувањето

Учесниците гледаат видео од стратегијата за интервенција во однесувањето и ја оценуваат нејзината ефикасност.

План за интервенција во однесувањето (VIP)

VIP е пишан документ кој опишува проактивни и реактивни стратегии и однесувања кои треба да се научат за да го заменат предизвикувачкото однесување.

Мора да вклучува:

1. Опис на предизвикувачкото однесување
2. Функција на однесувањето
3. Проактивни стратегии
4. Реактивни стратегии
5. Однесување за замена

АКТИВНОСТ (анекс 11)

Развијте план за интервенција за однесување (VIP)
(материјали)

СЦЕНАРИЈА ЗА ПРАКТИКА НА (VIP)

АКТИВНОСТ (анекс 11)

Играње улоги користејќи интервентни стратегии напишани во ВР

- (материјали)
- СЦЕНАРИЈА ЗА ПРАКТИКА НА ВР

Преглед на напредокот

Зошто планот можеби не функционира?

1. Неконзистентна имплементација
2. Недоволно засилување
3. Фактор на животната средина
4. Избор на несоодветно однесување
5. Недостаток на индивидуализација

Ви
Благодариме